

**ANALIZA VREMENSKE EFIKASNOSTI SOFTVERA ARMCAD I BIM SOFTVERA
ALLPLAN****ANALYSIS OF TIME EFFICIENCY OF ARMCAD SOFTWARE AND BIM SOFTWARE
ALLPLAN**Nemanja Budalić, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad***Oblast – GRAĐEVINARSTVO**

Kratak sadržaj – BIM (eng. *Building Information Modeling*) je revolucionarna metoda projektovanja koja se koristi u građevinarstvu i arhitekturi kako bi se stvorio digitalni model koji sadrži sve relevantne informacije o projektu.

Ključne reči: BIM, 3D, Model, Allplan, ArmCAD

Abstract – BIM (*Building Information Modeling*) is a revolutionary design method used in construction and architecture to create a digital model that contains all relevant information about the project.

Keywords: BIM, 3D, Model, Allplan, ArmCAD

1. UVOD

BIM (eng. *Building Information Modeling*) je revolucionarna metoda projektovanja koja se koristi u građevinarstvu i arhitekturi kako bi se stvorio digitalni model koji sadrži sve relevantne informacije o projektu. Ovaj model obuhvata sve, od osnovne geometrije do tehničkih specifikacija, količina potrebnih materijala, procena troškova, performansi i mnoge druge ključne informacije.

U okviru ovog master rada, analiziraću i istraživati koncept BIM-a, istražujući njegove prednosti tokom različitih faza razvoja projekta. Takođe ću se usmeriti na detaljnu analizu vremenskih procena za izradu modela i detalja armiranja korišćenjem softverskih alata Allplan i ArmCAD.

Ušteda vremena u izradi modela u Allplan-u može se postići kroz efikasnu upotrebu alata i funkcija ovog softvera, kao i kroz dobru organizaciju i planiranje rada. Kao rezultat toga, troškovi rada, vremena i potrebnih resursa mogu biti značajno smanjeni, što može pozitivno uticati na ukupni uspeh građevinskog projekta.

2. BUILDING INFORMATION MODELING

"Building Information Modeling" ili skraćeno BIM je termin koji opisuje digitalizaciju građevinske industrije. On omogućava sveobuhvatan prikaz građevinskih projekata, tj. pravovremeno planiranje tokom celog ciklusa projekata [1].

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bio dr Igor Peško, vanr. prof.

2.1. Trenutna BIM praksa

Kako BIM slavi najmanje 40 godina svog opšteg koncepta i tehnologije, čini se da upravo ostvaruje svoj ogroman potencijal u sektoru arhitekture, inženjeringa i građevinarstva. Vredi napomenuti da postoje neke barijere koje mogu usporiti stope usvajanja BIM-a. Nedostatak interne stručnosti, nedostatak obuke i troškovi povezani s BIM-om su sve prepreke za implementaciju tehnologije. Ipak, klijenti i izvođači sve više insistiraju na korišćenju BIM-a. Nekolike vlade su takođe zauzele čvrst stav po tom pitanju. U Velikoj Britaniji, korišćenje BIM-a je obavezno od 2011. za kompanije koje žele da rade na državnim ugovorima.

U 2020-ima, otprilike 50% preduzeća je prijavilo da koristi BIM u određenoj meri, a njegova popularnost je od tada značajno porasla [3].

3. ARMCAD

ArmCAD je program, koji integrisan u AutoCAD ili BricsCAD, pomaže u pravljenju visokokvalitetnih profesionalnih crteža detalja armiranja. Program ArmCAD oslobađa korisnika najnapornijeg dela posla - razvrstavanja, pozicioniranja, obeležavanja, brojanja, oblikovanja, sidrenja i kontrole grešaka. Sve ovo je omogućeno uz automatsko ažuriranje svih naknadnih izmena. U svakom trenutku, program omogućava automatsko generisanje specifikacije armature koja precizno i tačno prikazuje geometriju i količinu svake od upotrebljenih pozicija šipki na crtežu [5].

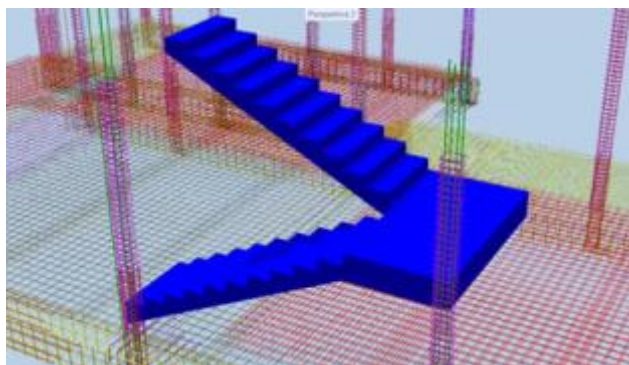
Slika 1. *Isti primer slike sa manjim dimenzijama*

Omogućeno je generisanje novih vrsta izveštaja rekapitulacija šipki za svaku uplatu, rekapitulacija šipki prema SNIP propisima, plan sečenja šipki. Uvedena je i mogućnost automatskog obeležavanja neažuriranih izveštaja na crtežu nakon bilo koje izmene koja utiče na

specifikaciju, kako bi se korisnik obavestio da je potrebno ponovno generisanje izveštaja [5].

4. ALLPLAN

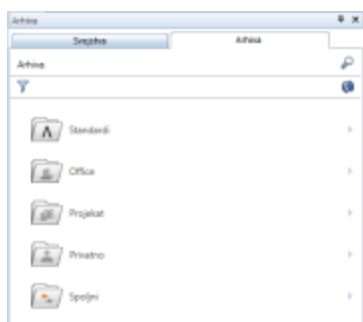
Allplan je softver za arhitektonsko, inženjersko i građevinsko planiranje i dizajn. Razvijen je od strane nemačke kompanije Nemetschek AG i prvi put je objavljen 1986. godine. Kroz godine, Allplan se razvio u kompleksan alat za modeliranje informacija o zgradama (BIM) i široko se koristi u industriji građevinskih radova širom sveta. Ovaj program omogućava korisnicima da brzo i efikasno kreiraju 2D i 3D modele, izvrše njihovu analizu i pripreme dokumentaciju potrebnu za izgradnju.

Slika 2. Armiranje međuspratne tavanice u Allplan-u

Allplan pruža funkcionalnosti kao što su BIM (Building Information Modeling), podrška za više jezika i standarde, integraciju sa drugim softverima, kao i mogućnost rada na projektu sa timom. Allplan je prilagodljiv i može se koristiti za projekte različitih veličina i složenosti, uključujući stambene, poslovne i industrijske objekte.

Gotovo svi elementi koje možete naći u biblioteci komponenata Allplana imaju odgovarajuće komponente u biblioteci IFC, kao što su zidovi, stubovi, stepenice, sobe (Slika 3). Ako kreirate crteže i projekte koristeći arhitektonske komponente kao i obično, Allplan automatski dodeljuje te komponente odgovarajućem tipu IFC ObjectType pri izvozu. Allplan prenosi sve parametre i osobine, uključujući interakcije sa susednim komponentama. Ne morate ništa definisati zasebno [4].

Slika 3. Allplan biblioteka- Raznolik izbor dodataka za unapređenje modela.

Izveštaj armature u Allplan-u može se generisati pomoću funkcija za automatizaciju i izveštavanje (Slika 4). Ovaj izveštaj obično sadrži detaljne informacije o armaturi

uključenoj u projekat, uključujući tipove i količine armature, precizne dimenzije i pozicije. Moguće je takođe dodati informacije o materijalima, troškovima i vremenskom planu. Pomoću ovog izveštaja, inženjeri i građevinci mogu precizno planirati i kontrolisati proces izgradnje.

Šifra šipke	Pro.	Komada	Ø [mm]	Nastava (mm)	Klasa armature	Vol. (litra)	Vol. (m ³)	Ukupno (m ³)	Tabela 342
1	Ø8	12	8	1000	80008	12,00	190,00	221,01	
2	Ø8	12	8	1000	80008	7,20	116,20	166,60	
3	Ø8	10	8	1000	80008	2,20	192,00	122,00	
4	Ø8	10	8	1000	80008	3,40	177,00	188,27	
5	Ø8	12	8	1000	80008	2,80	12,00	20,80	
6	Ø8	10	8	1000	80008	2,00	5,00/30	2,71/34	

Slika 4. Specifikacija u Allplan-u koja sadrži armaturne šipke i mrežu

5. PREDNOST ALLPLAN-A U ODNOSU NA ARMCAD

Posao građevinskog inženjera danas zahteva 10 puta veću brzinu i preciznost nego pre 20 ili 30 godina. Inženjeri se moraju prilagoditi novim standardima i poboljšanjima kako bi ostali konkurentni na tržištu i na vreme dostavljali jasne i tačne statičke proračune i analize, ali i armaturne nacрте i modele. Potpuno je jasno da se od inženjera ne može očekivati veća brzina i preciznost ako se i dalje radi na isti način i putem istih alata kao što se radilo pre 20 godina.

Kada govorimo o povećanoj produktivnosti u građevinskoj industriji onda zasigurno govorimo o BIM-u, openBIM rešenja i BIM softveri koji se nude na tržištu svakim danom pomeraju granice u tehnološkom razvoju i samim tim inženjerima omogućavaju da budu u korak sa vremenom i sa zahtevima tržišta.

Ako građevinski inženjer želi da poveća svoju brzinu rada i da se prilagodi zahtevima tržišta, za izradu armaturnih nacрте i BIM modela armature izabracе softver Allplan Engineer. Pored činjenice da sa Allplan-om inženjer ima automatski ispis svih količina i automatski izradene preseke, najprivlačnija je činjenica da su mu omogućeni asocijativni izveštaji postavljanje armature [5].

Asocijativne legende podrazumevaju da se svakom promenom armature, automatski menja i legenda. Jednim klikom na armaturnu šipku ili mrežu omogućeno je preuzimanje šeme armature i pozicioniranje iste na željeno mesto. Naravno, izveštaje armature moguće je exportovati u formatima poput pdf-a i excel-a i na taj način pripremiti kompletnu dokumentaciju za predaju.

Evo nekoliko potencijalnih prednosti koje Allplan može imati u odnosu na ArmCAD:

1. Integrisana platforma za više disciplina: Allplan je poznat po tome što omogućava projektantima da rade na različitim disciplinama unutar iste

platforme, kao što su arhitektura, građevinski inženjering i građevinska fizika. To olakšava saradnju među različitim timovima i smanjuje potrebu za prelaskom između različitih softverskih alata.

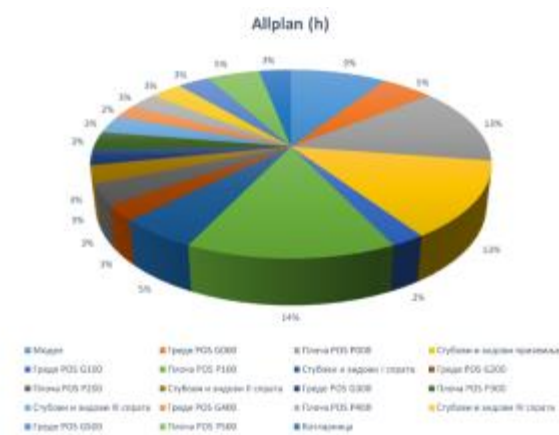
2. BIM podrška: Building information modeling (BIM) je pristup projektiranju koji se sve više koristi u građevinskoj industriji. Allplan nudi snažnu podršku za BIM procese, omogućavajući korisnicima da kreiraju 3D modele sa bogatim informacijama o objektima. Ovo olakšava analize, planiranje i koordinaciju tokom čitavog životnog ciklusa projekta.
3. 3D modeliranje i vizualizacija: Allplan pruža napredne alate za 3D modeliranje i vizualizaciju, omogućavajući korisnicima da stvore realistične prikaze svojih projekata. Ovo je posebno korisno pri prezentaciji projekata klijentima ili timovima.
4. Napredne funkcionalnosti za arhitekte: Allplan je posebno usmjeren na potrebe arhitekata, nudeći alate za projektovanje fasada, interijera, konstrukcija i drugih elemenata. Takođe, omogućava automatizaciju određenih zadataka kako bi se ubrzao proces projektiranja.
5. Kontrola promena i verzioniranje: Allplan obično ima napredne alate za upravljanje promenama i verzioniranje projekata. Ovo olakšava timovima da prate promene, izbegavaju konflikte i održavaju doslednost u projektima.
6. Napredne analize i simulacije: Allplan može imati više analitičkih alata koji pomažu inženjerima da procene performanse struktura ili elemenata projekta pod raznim uslovima, kao što su opterećenja vjetrom, zemljotresima itd.
7. Međunarodna podrška i zajednica: Allplan je široko korišćen u mnogim zemljama, što znači da ima aktivnu zajednicu korisnika i podršku na različitim jezicima. Ovo može biti korisno za korisnike koji rade na projektima u različitim delovima sveta [5].

6. VREMENSKA EFIKASNOST ALLPLAN-A U ODNOSU ARMCAD

U okviru ovog master rada, izradio sam model koristeći softvere Allplan i ArmCAD kako bih mogao izvršiti poređenje vremena potrebnog za kreiranje modela i izradu detalja armature. Analizom završenih radova, zaključio sam da je projektovanje u programu Allplan trajalo 259 sati, dok je isti proces u programu ArmCAD zahtevao 386 sati. Time je ostvarena ukupna ušteda od 127 sati.

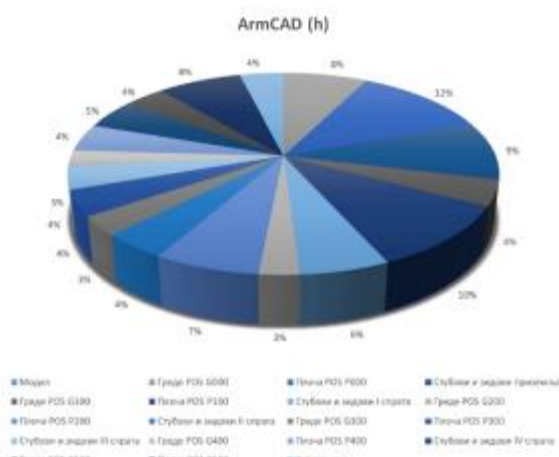
Izrada modela i armiranje u Allplan-u integriše 3D modeliranje sa preciznim definisanjem armature, čime se olakšava proces projektovanja i smanjuje mogućnost grešaka. Allplan nudi alate za sve faze ovog procesa, od početnog modeliranja do generisanja armaturnih crteža i kontrole kvaliteta, što omogućava efikasan i tačan dizajn betonskih konstrukcija. Za armiranje u Allplan-u je potrošeno 235 sati, što je znatno brže nego u ArmCAD-u, čemu je potrebno 386 sati. Treba napomenuti da imam po

2 godine iskustva u oba softvera, tako da se može reći da je analiza opravdana.

Slika 5. Potrebno vreme za izradu modela i detalja armiranja u Allplan-u

Kada poredite ArmCAD sa Allplan softverom za projektovanje i CAD (projektovanje), možete primetiti neke razlike u funkcionalnostima i karakteristikama koje bi se mogle smatrati manama ArmCAD-a u poređenju sa Allplan-om.

Slika 6. Potrebno vreme za izradu modela i detalja armiranja u ArmCAD-u

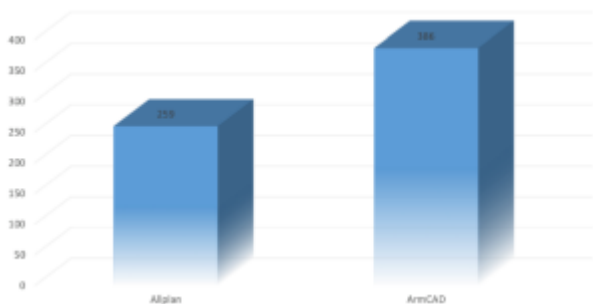
7. ZAKLJUČAK

Allplan je nesumnjivo svestran i moćan softver koji pruža brojne prednosti u građevinskoj industriji. Njegove prednosti obuhvataju integraciju, automatizaciju, napredne alate za projektovanje, analizu performansi, kontrolu troškova i bezbednost podataka, čime postavlja visoke standarde za efikasnost, tačnost i bezbednost u svim fazama građevinskih projekata.

Kroz ovaj rad, jasno je postalo da Allplan može doprineti značajnom unapređenju produktivnosti i kvaliteta u procesu projektovanja i izgradnje. Osim toga, pomaže u smanjenju rizika i optimizaciji resursa, što čini njegovu upotrebu neophodnom za svakog profesionalca u građevinskoj industriji.

U budućnosti se može očekivati da će Allplan i slični softveri još više napredovati kako bi zadovoljili rastuće zahteve i izazove u građevinskoj industriji. Stoga je ključno da inženjeri, arhitekte i projektanti budu spremni

da iskoriste prednosti ovih alatki kako bi obezbedili uspešno i efikasno izvođenje svojih projekata, ostvarujući istovremeno visok kvalitet i kontrolu nad budžetima. Allplan ostaje pouzdan partner u ostvarivanju ovih ciljeva.

Slika 7. Vreme potrebno za izradu objekta u Allplan i ArmCAD softveru

U svom master radu izvršio sam uporednu analizu softvera Allplan i ArmCAD i zaključio sam da je Allplan znatno brži alat. Tačnije, za izradu modela i armiranje u softveru Allplan potrošeno je 259 sati, dok je u slučaju softvera ArmCAD za iste zadatke utrošeno 386 sati.

8. LITERATURA

- [1] BIM – Building information modeling – projektovanje po standardima savremenog građevinarstva, Preuzeto sa: www.gradjevinarstvo.rs
- [2] BIM - Budućnost građevinske industrije (2020), Preuzeto sa: <https://www.grenef.com/bim-buducnost-gradjevske-industrije/>
- [3] Team CAD „Napredno upravljanje BIM podacima“. Preuzeto sa: www.teamcad.rs
- [4] Preuzeto sa: www.google.com
- [5] Preuzeto sa: <https://www.radimpex.rs/sr/armcad>

Kratka biografija:

Nemanja Budalić rođen je 1992. godine u Nikšiću. Završio srednju građevinsku školu 2011.god. Iste godine upisuje Fakultet Tehničkih Nauka smer građevinarstvo. Diplomski rad odbranio je 2020.godine.